

men afsiges samme dag, som sagen optages til dom, eller hvis tiltalte er fængslet, skal dommen således afsiges i et retsmøde.

Kravet om, at domme, der afsiges samme dag, som sagen er optaget til dom, skal afsiges i et retsmøde, har sammenhæng med, at der i denne situation normalt ikke er væsentlige praktiske fordele forbundet med at afsige dommen uden afholdelse af retsmøde, og at hensynet til tiltalte, eventuelle lægdommere og eventuelle tilhørere taler for, at straffesagens alvor markeres ved en traditionel domsafsigelse i et retsmøde.

Kravet om, at dommen skal afsiges i et retsmøde, hvis tiltalte er fængslet, er begrundet i, at anklagemyndigheden skal have mulighed for i givet fald at anmode om fortsat varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 769. Endvidere fremgår det af retsplejelovens § 219 a, stk. 4, at hvis tiltalte er fængslet, bør den pågældende bringes til stede ved dommens afsigelse.

I de situationer, hvor dommen kan afsiges enten i et retsmøde eller uden afholdelse af retsmøde, er det retten, der bestemmer afsigelsesmåden. Retten bør i den forbindelse tage hensyn til parternes ønsker og til eventuelle anmodninger om tilladelse til at optage eller transmittere afsigelsen i radio eller fjernsyn.

3. pkt. fastslår, at afsigelsen af domme i et retsmøde foregår ved, at dommens konklusion oplæses. Ligesom efter gældende ret er der ikke noget til hinder for, at dommeren oplæser eller refererer mere af dommen, herunder navnlig præmisserne. Som efter gældende ret – og i modsætning til hvad der gælder i civile sager – kræves det ikke, at dommen er skriftligt udarbejdet før afsigelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23 (§ 219 a, stk. 5)

Efter den gældende § 219 a, stk. 5, skal anklagemyndigheden meddele tiltalte udskrift af dommen, hvis tiltalte ikke er til stede ved domsafsigelsen. Dommen skal forkyndes, hvis domsforhandlingen i medfør af § 847 er gennemført uden tiltaltes tilstedeværelse.

Der foreslås to ændringer af denne regel. *For det første* foreslås det, at retten og ikke anklagemyndigheden skal meddele tiltalte udskrift af dommen. Retten sender i forvejen udskrift af dommen til anklagemyndigheden og en eventuel forsvarer, og det er naturligt, at retten samtidig sender en udskrift til tiltalte. Forslaget indebærer i relation til vejledningspligten efter § 219 a, stk. 6, at det er retten, der ved meddelelsen af udskrift vejleder om anke, medmindre tiltalte allerede har modtaget ankevejledning eller vejledning sker i

forbindelse med forkyndelse i henhold til § 219 a, stk. 5, 2. og 3. pkt.

For det andet foreslås det, at retten i alle tilfælde skal meddele tiltalte udskrift af dommen og ikke kun i de tilfælde, hvor tiltalte ikke overværer domsafsigelsen.

Reglerne i § 219 a, stk. 5, 2. og 3. pkt., om, at udskrift af dommen i visse tilfælde skal forkyndes for tiltalte, foreslås ikke ændret. Retten vil ligesom i dag skulle fremsende udskriften til anklagemyndigheden med henblik på, at politiet gennemfører forkyndelsen. I denne situation medfører lovforslaget således ingen ændringer i forhold til i dag.

Tiltaltes ret til udskrift er ligesom efter gældende ret undtagelsesfri, herunder med hensyn til dommens gengivelse af forklaringer, der er afgivet for lukkede døre. Er et vidnes bopæl eller navn, stilling og bopæl hemmeligholdt for tiltalte i medfør af retsplejelovens § 848, stk. 2, skal vidnets bopæl eller navn, stilling og bopæl imidlertid ikke medtages i dommen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24 (§ 255 a)

Bestemmelsen angår parters aktindsigt i civile sager. Bestemmelsen fastslår i overensstemmelse med det kontradiktionsprincip, der gælder inden for den civile retspleje, at parterne som altovervejende hovedregel har adgang til aktindsigt i sagens samlede materiale.

Bestemmelsen har ligesom den gældende § 41 karakter af en opsamlingsbestemmelse, der giver parter i civile sager mulighed for til enhver tid at få aktindsigt i sagens dokumenter. Bestemmelsen tager således ikke sigte på den almindelige udveksling af dokumenter, der finder sted under behandlingen af en civil sag. Herom gælder retsplejelovens almindelige regler og principper.

Den foreslåede § 255 a kan ikke forventes at blive anvendt særligt hyppigt, da parterne i civile sager normalt som led i den almindelige sagsbehandling modtager alle dokumenter, der vedrører sagen. Bestemmelsen giver imidlertid en part mulighed for at få aktindsigt i afsluttede sager, hvor parten måske ikke længere er i besiddelse af akterne. Bestemmelsen sikrer endvidere, at en part, der af den ene eller anden grund mener at mangle et dokument i en verserende sag, altid har mulighed for hos retten at få kopi af det pågældende dokument, uanset om parten allerede burde have modtaget et eksemplar fra retten eller modparten.

I forhold til den gældende § 41 udgår undtagelserne vedrørende statens sikkerhed mv. og risiko for rets-